

Γιατί πρωτοκάνουν σεξ οι έφηβοι

Αλέξανδρος Ζησόπουλος

Ουρολόγος

ΕΦΗΒΕΙΑ

- Η εξελικτική διεργασία στη ζωή του ανθρώπου που αρχίζει "βιολογικά" με τις μεταβολές της φυσιολογίας της ήβης και τελειώνει "ψυχολογικά" με την τελική οργάνωση της σεξουαλικότητας
- Πρόκειται για ένα φαινόμενο ορμονικό, βιολογικό, πνευματικό
- Ξεκινά γύρω στα 12 χρόνια για τα κορίτσια και στα 14 για τα αγόρια
- Αναπτυξιακά τη χωρίζουμε σε 3 περιόδους:
 - Πρώιμη εφηβεία (10-14 ετών)
 - Μέση εφηβεία (14-17 ετών)
 - Όψιμη εφηβεία (17-20 ετών)

ΕΦΗΒΕΙΑ

- Σημαντικές αλλαγές σε επίπεδο σωματικό, συναισθηματικό, νοητικό και κοινωνικό
 - Η σημαντικότερη αλλαγή είναι ότι ο έφηβος αποκτά την ικανότητα αναπαραγωγής
 - Ωρίμανση άξονα υποθάλαμου - υπόφυσης
 - Αύξηση παραγωγής ορμονών
 - Εμφάνιση σεξουαλικότητας που είναι μέρος της ταυτότητας του φύλου
 - Οι αλλαγές αυτές επηρεάζουν τις σχέσεις του εφήβου με το άλλο φύλο
-

ΠΟΣΟ ΝΩΡΙΣ;

- Δεν υπάρχει ξεκάθαρος ηλικιακός διαχωρισμός για την πρώιμη σεξουαλική εμπειρία
- Απουσία αναπτυξιακών κριτηρίων που να λαμβάνουν υπόψη τη σωματική ή συναισθηματική ωριμότητα
- Κριτήρια στατιστικά - δημογραφικά
- Στις ΗΠΑ <16 κυρίως λόγω της στατιστικής έξαρσης ΣΜΝ, ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης και ψυχολογικών προβλημάτων
- Στην Ευρώπη <15 για τους ίδιους λόγους και επιπρόσθετα για την τεκμηριωμένη αδυναμία των νέων για συνειδητές και υπεύθυνες αποφάσεις, λόγω ανωριμότητας του προμετωπιαίου λοβού σε μικρότερες ηλικίες

ΔΕΔΟΜΕΝΑ

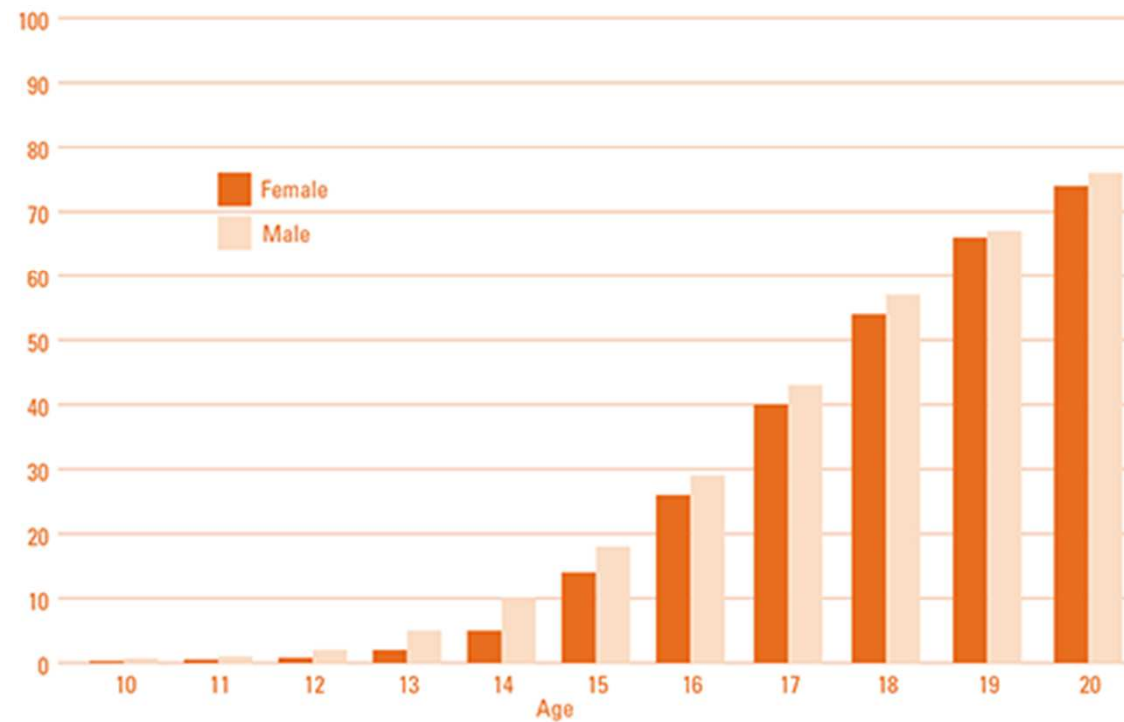
- Οι νέοι 10-19 ετών αντιστοιχούν στο 15% του πληθυσμού στις ΗΠΑ (περίπου 45 εκατομμύρια)
- Στις ΗΠΑ το 46% όλων των μαθητών μέσης εκπαίδευσης και το 62% όλων των τελειοφοίτων στο σχολείο είχαν τουλάχιστον μία σεξουαλική εμπειρία
- Στην Ευρώπη το 49% των νέων 15-19 δηλώνουν σεξουαλικά ενεργοί
- Από τα 18 έτη και έπειτα οι μισοί έφηβοι έχουν ήδη κάνει σεξ
- Μικρή διαφορά ανάμεσα στα φύλα για την πρώτη φορά

ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Teen Sexual Activity

Adolescence is a time of rapid change.

% of adolescents who have had sex by each age

Finer LB and Philbin JM, Sexual initiation, contraceptive use, and pregnancy among young adolescents, Pediatrics, 2013

ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- Κατά μέσο όρο οι έφηβοι κάνουν σεξ για πρώτη φορά στα 17, αλλά δεν παντρεύονται μέχρι τα 25
- Αυξημένος κίνδυνος ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης για περίπου μια δεκαετία ή και περισσότερο
- Οι έφηβοι **καθυστερούν** περισσότερο την έναρξη της σεξουαλικής τους δραστηριότητας σε σχέση με το παρελθόν
- Σε όλες τις ηλικιακές υποομάδες των εφήβων, η πιθανότητα ενός εφήβου να είναι σεξουαλικά ενεργός είναι χαμηλότερη από οποιαδήποτε άλλη στιγμή την τελευταία 25ετία

ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Sexual initiation, motives for sexual initiation, sources of sexual knowledge of youths according to country and place of residence

	UK (%)	France (%)	Germany (%)	Poland (%)	Ukraine (%)	Belarus (%)	Total (%)	City (%)	Village (%)
Declaration of sexual initiation									
No	51.5	7.9	87.6	64.9	64.1	37.7	49.5	57.5	58.2
Yes	48.5	92.1	12.4	35.1	35.9	62.3	50.5	42.5	41.8
Declared motives for sexual initiation									
To sustain relationship	4.1	0.0	0.0	7.9	2.6	9.6	6.0	3.5	0.0
Other	0.0	0.0	11.1	1.7	5.1	5.2	3.4	0.9	6.2
Accident	14.4	18.4	61.1	20.6	12.8	15.3	17.8	21.3	16.7
Curiosity	40.9	37.7	16.7	15.9	7.7	16.1	22.4	29.1	22.9
Love	40.7	43.9	11.1	53.9	71.8	53.8	50.4	45.2	54.2

Sexual initiation of youths in selected European countries compared with their sexual and contraceptive knowledge.
Annals of Agricultural and Environmental Medicine 2012, Vol 19, No 3, 587-592

ΔΕΔΟΜΕΝΑ

	UK (%)	France (%)	Germany (%)	Poland (%)	Ukraine (%)	Belarus (%)	Total (%)	City (%)	Village (%)
Parents as source of sexual knowledge									
No	56.4	50.8	54.6	54.5	87.2	0.0	38.8	55.5	80.7
Yes	43.6	49.2	45.4	45.5	12.8	100.0	61.2	44.5	19.3
The press as source of sexual knowledge									
No	57.4	39.7	76.5	53.9	90.1	46.2	57.6	55.6	80.7
Yes	42.6	60.3	23.5	46.1	9.9	53.8	42.4	44.4	19.3
Friends as source of sexual knowledge									
No	31.7	30.9	39.2	25.4	62.4	0.0	24.0	33.1	55.0
Yes	68.3	69.1	60.8	74.6	37.6	100	76.0	66.9	45.0

Sexual initiation of youths in selected European countries compared with their sexual and contraceptive knowledge.
Annals of Agricultural and Environmental Medicine 2012, Vol 19, No 3, 587-592

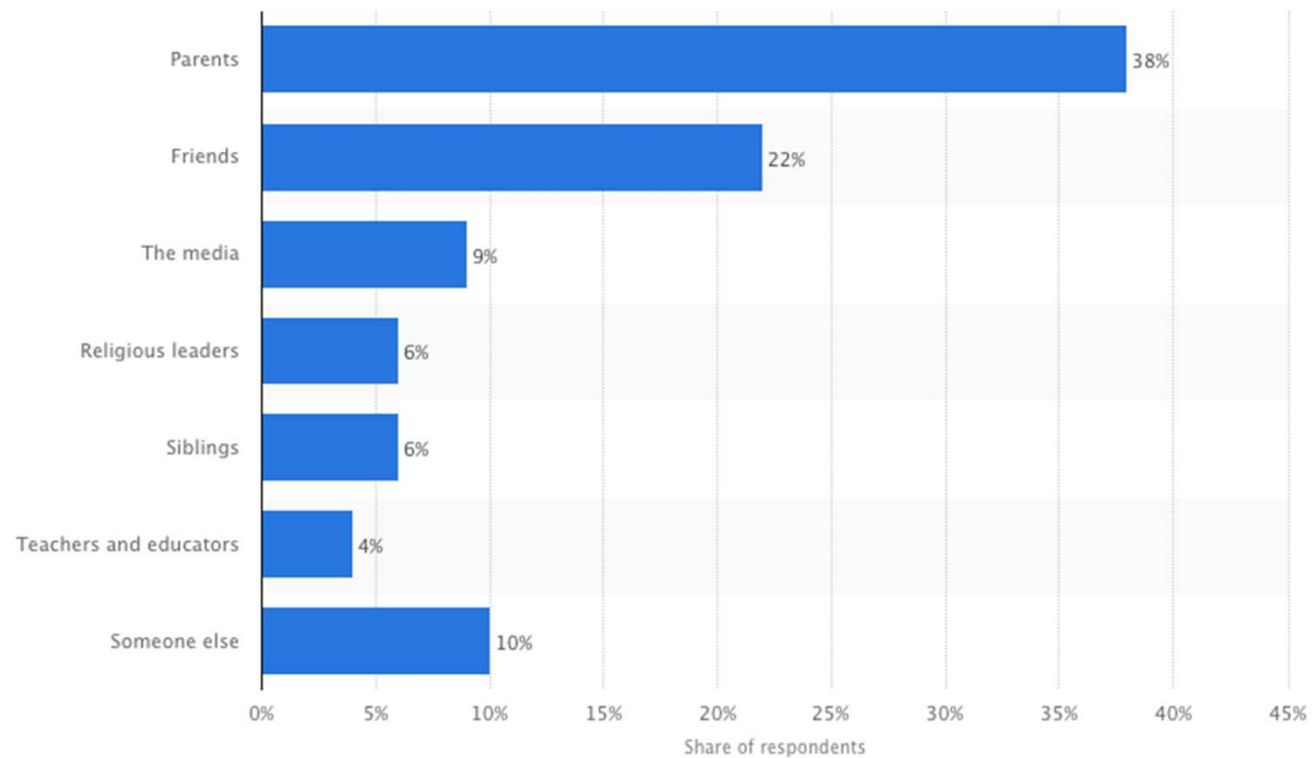
ΔΕΔΟΜΕΝΑ

	UK (%)	France (%)	Germany (%)	Poland (%)	Ukraine (%)	Belarus (%)	Total (%)	City (%)	Village (%)
The television/internet as the source of sexual knowledge									
No	44.6	34.9	58.2	40.7	39.1	19.2	35.0	46.5	32.1
Yes	55.4	65.1	41.8	59.3	60.9	80.8	65.0	53.5	67.9
School as the source of sexual knowledge									
No	0.0	58.7	24.2	57.7	89.4	0.0	34.0	49.3	84.1
Yes	0.0	41.3	75.8	42.3	10.6	100.0	66.0	50.7	15.9
Books as the source of sexual knowledge									
No	84.2	76.2	67.3	67.2	78.1	43.3	63.0	58.5	85.1
Yes	15.8	23.8	32.7	32.8	21.9	56.7	37.0	41.5	14.9

Sexual initiation of youths in selected European countries compared with their sexual and contraceptive knowledge.
Annals of Agricultural and Environmental Medicine 2012, Vol 19, No 3, 587-592

ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Teenagers: When it comes to your decisions about sex, who is most influential?
(United States, 2012)

The National Campaign United States; SSRS; March 14 to April 5, 2012

Η ΦΥΣΗ

- Η σεξουαλική αφύπνιση του νέου και η έλξη που νιωθει οδηγούν πολλούς νέους στην αναζήτηση της πρώτης σεξουαλικής εμπειρίας
- Οι ορμονικά καθοδηγούμενες επιθυμίες είναι πολύ πιο έντονες στους νέους
- Η περιέργεια της επαφής με το άλλο φύλο
- Ανάγκη έκφρασης της αγάπης
- Ανάγκη για αναζήτηση αγάπης

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Έφηβοι που έχουν καλές και στενές σχέσεις με τους γονείς είναι 2.7 φορές **λιγότερο** πιθανό να κάνουν νωρίς σεξ
- Το 71% των νέων που δε νιώθει αυτή την εγγύτητα θα έχει την πρώτη επαφή για λόγους αναζήτησης τρυφερότητας, στοργής, αγάπης ή για «επανάσταση» προς τους γονείς
- Μέχρι το τέλος της εφηβείας παιδιά με καλές επιδόσεις στο σχολείο που ζουν και με τους δύο γονείς, καθυστερούν περισσότερο την πρώτη τους επαφή

ΦΙΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Πίεση από φίλους και παρέες
- Φόβος απόρριψης από τις παρέες
- Ανάγκη να νιώσουν «δημοφιλής»
- Επιθυμία να νιώσουν «φυσιολογικοί» γιατί πιστεύουν ότι οι περισσότεροι κάνουν σεξ
- Αδυναμία άρνησης στο φίλο-φίλη
- Νέοι με χαμηλή αυτοεκτίμηση είναι περισσότερο επιρρεπείς σε τέτοιες πιέσεις

Centers for Disease Control and Prevention. Youth Risk Behavior Surveillance: United States, 2009. Surveillance Summaries, June 4, 2010. MMWR 2010;59

ΜΜΕ

- Συνεχής βομβαρδισμός σεξουαλικού περιεχομένου από τηλεόραση, ταινίες, περιοδικά, διαφημίσεις, sexting κ.ά.
- Πρόκειται για μηνύματα που ενεργοποιούν τη σεξουαλική μας ανταπόκριση με μοναδικό στόχο το κέρδος
- Στα μάτια του νέου η σεξουαλική διαφήμιση περνάει λανθασμένα μηνύματα που ενισχύονται και από την ανεπαρκή ενημέρωση για τους κινδύνους του sex
- Αδυναμία του έφηβου να αντισταθεί σε αυτό το βομβαρδισμό ερεθισμάτων

ΕΠΙΡΡΟΕΣ

- Ο θρησκευτικός προσανατολισμός σχετίζεται τόσο με την καθυστέρηση έναρξης του σεξ, αλλά και με τα ποσοστά χρήσης ή όχι προφυλακτικού
- 54% γυναικών που αθλούνταν παράλληλα με το σχολείο ανέφεραν πως δεν έκαναν σεξ σε αντίθεση με το 41% μη αθλητριών
- Η ελλιπής σχολική σεξουαλική εκπαίδευση
- Η μείωση των γάμων μεταξύ παιδιών σε υποανάπτυκτες χώρες και η εκστρατεία για HIV καθυστερούν τις πρώιμες επαφές μεταξύ νέων

Alford, S. and Hauser, D. The Facts: Adolescent Sexual Health in Europe and the United States. Advocates for Youth, Washington, DC: 2011

ΕΠΙΡΡΟΕΣ

- 17% των νέων από 13 έως 18 που έκαναν σεξ για πρώτη φορά ανέφεραν ότι το έπραξαν υπό την επίδραση χρήσης ουσιών ή αλκοόλ και ίσως να μην το έπρατταν υπό άλλες συνθήκες
- 30% κοριτσιών και 9% αγοριών μέσης εκπαίδευσης ανέφεραν σεξουαλική επαφή ως αποτέλεσμα παρενόχλησης ή κακοποίησης
- 24% ανήλικων κοριτσιών ανέφεραν την πρώτη σεξουαλική εμπειρία ως «εθελοντική, αλλά μη επιθυμητή»

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ❑ Οι περισσότεροι έφηβοι μέχρι την αποφοίτηση τους από το σχολείο έχουν ήδη κάνει σεξ
- ❑ Η απόφασή τους αν θα κάνουν ή όχι σεξ επηρεάζεται από δημογραφικούς, κοινωνικούς και ψυχολογικούς παράγοντες
- ❑ Οι αρμονικές οικογενειακές σχέσεις, οι καλές επιδόσεις στο σχολείο και η συμμετοχή σε αθλήματα βοηθούν τους νέους να λαμβάνουν πιο ώριμες αποφάσεις σε ό,τι αφορά το σεξ
- ❑ Η θρησκευτική ενασχόληση και η χρήση ουσιών ή αλκοόλ επηρεάζουν τη σεξουαλική έναρξη και συμπεριφορά
- ❑ Οι ενήλικες και τα ΜΜΕ πρέπει να αντιμετωπίζουν τους εφήβους ρεαλιστικά, υπεύθυνα και με σεβασμό στις ανάγκες τους

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ